

010.0150.211204

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ

Ընդունված է 2004 թվականի նոյեմբերի 24-ին

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԵՎ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
(1-ին մաս)

Սույն օրենքի նպատակն է Հայաստանի Հանրապետությունում վճարահաշվարկային համակարգերի կարգավորումն ու զարգացումը, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական եւ բանկային համակարգի կայունության ապահովումը, ինչպես նաեւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունների գործունեության կանոնակարգումը:

ԳԼՈՒԽ 1.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՐՈՒՅԹՆԵՐ

ՀՈՂՎԱԾ 1. ՕՐԵՆՔԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ

Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում վճարահաշվարկային համակարգերի եւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունների գործունեությունը, լիցենզավորումը, այդ գործունեության նկատմամբ վերահսկողության իրականացման կարգն ու պայմանները, սահմանում է վճարահաշվարկային կազմակերպությունների եւ վճարահաշվարկային համակարգերի կողմից օրենքների եւ իրավական այլ ակտերի խախտումները, վճարահաշվարկային համակարգերի եւ կազմակերպությունների նկատմամբ կիրառվող պատասխանատվության միջոցները, ինչպես նաեւ հաշվարկների վերջնականության կանոնները:

Սույն օրենքը չի տարածվում ֆոնդային բորսայում արժեթղթերով կնքված գործարքներից բխող հաշվարկներ (այդ թվում՝ ֆոնդային բորսայում կնքված գործարքների արդյունքում ծագած փոխադարձ պարտավորությունների (պահանջների) որոշում եւ հաշվանցում) իրականացնող վճարահաշվարկային համակարգերի վրա:

(1-ին հոդվածը փոփ. 04.10.05 ՀՕ-180-Ն օրենք)

ՀՈՂՎԱԾ 2. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԵՎ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ

1. Վճարահաշվարկային համակարգի եւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով, սույն օրենքով, "Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենքներով, Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով, իսկ օրենքով

նախատեսված դեպքերում եւ պայմաններով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական

բանկի (այսուհետ՝ Կենտրոնական բանկ) նորմատիվ իրավական ակտերով եւ իրավական այլ ակտերով:

2. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների անվճարունակության եւ սնանկության ընթացակարգը կարգավորվում է "Անվճարունակության (սնանկության) մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով, բացառությամբ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի:

3. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների վերակազմակերպման, լուծարման հիմքերը եւ ընթացակարգերը կարգավորվում են սույն օրենքով, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով եւ տվյալ կազմակերպական-իրավական տեսակի վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով:

ՀՈԳՎԱԾ 3. ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Սույն օրենքի իմաստով եւ սույն օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով՝

ա) վճարահաշվարկային համակարգը վճարային գործիքների, քլիրինգի իրականացման, միջոցների փոխանցման եւ վերջնահաշվարկի կատարման ընդհանուր կանոնների, ընթացակարգերի եւ վերջիններս ապահովող տեխնիկաձրագրային միջոցների ամբողջությունն է (ընդհանրությունը), որի միջոցով ապահովվում է վճարման կատարումը շահառուին:

Վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության կանոնները հանդիսանում են վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության կանոնակարգի բաղկացուցիչ մասը, որը հաստատում է վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորի կառավարման իրավասու մարմինը.

բ) վճարահաշվարկային կազմակերպությունները սույն օրենքի 19-րդ հոդվածի 2-րդ կետում նշված անձինք են.

գ) վճարահաշվարկային փաստաթուղթը Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով եւ դրանց համապատասխան՝ բանկային կանոններով սահմանված կարգով կազմված եւ հավաստված (վավերացված) ցանկացած թղթային կամ էլեկտրոնային փաստաթուղթն է, որը պարունակում է կարգադրություն վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցին՝ դրամական միջոցները մուտքագրելու, ելքագրելու կամ փոխանցելու վերաբերյալ.

դ) վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը վճարահաշվարկային համակարգի այն

մասնակիցն է, որը պատասխանատու է վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության

համար, եւ որը համակարգի այլ մասնակիցների կողմից լիազորված է իրականացնել քլիրինգ եւ (կամ) վերջնահաշվարկ.

ե) վճարային գործիքը թղթային, էլեկտրոնային, ձայնային (կամ այլ եղանակով ներկայացված) հաղորդագրություն է, փաստաթուղթ կամ համաձայնություն, որը, անկախ օգտագործման, կիրառման կամ իրականացման ձեւից ու եղանակից, հնարավորություն է ընձեռում դրա տիրապետողին եւ (կամ) օգտագործողին կատարելու վճարումներ.

զ) քլիրինգը վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հավաքագրումը, համաձայնեցումը, խմբավորումը, փոխանակումը, ինչպես նաեւ վերջնահաշվարկի համար վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների դիրքերի հաշվարկումը կամ դրանց մի մասը ներառող գործընթաց է.

է) վերջնահաշվարկը գործողություն է, որի արդյունքում մարվում են

միջոցների փոխանցման հետ կապված վճարահաշվարկային համակարգի երկու կամ ավելի

մասնակիցների միջև ծագած դրամական պարտավորությունները.

ը) գուտացումը վճարահաշվարկային համակարգի երկու կամ ավելի մասնակիցների կողմից միմյանց ներկայացված վճարահաշվարկային փաստաթղթերից բխող դրամական պահանջների կամ պարտավորությունների հաշվանց է.

թ) ռեզիդենտը եւ ոչ ռեզիդենտը "Արժութային կարգավորման եւ վերահսկողության մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված հասկացություններն են.

ժ) պրոցեսինգը վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հավաքագրումը, պահպանումը, դրանցում պարունակվող տեղեկատվության մշակումը, փոխանցումը, որոշ դեպքերում նաեւ մասնակցող կողմերի նույնականացումը, վճարահաշվարկային փաստաթղթի (վճարային գործիքի) վավերության ստուգումը, միջոցների փոխանցման հավաստագրումը կամ դրանց մի մասը ներառող գործընթաց է.

ժա) վճարային քարտը դեբետային, վարկային, էլեկտրոնային քսակի կամ միջազգային պրակտիկայում ընդունված այլ տեսակի քարտի ձեռով վճարային գործիք է, որն օգտագործվում է կանխիկ դրամ ստանալու կամ անկանխիկ եղանակով վճարումներ կատարելու, ինչպես նաեւ վճարային քարտ թողարկողի սահմանած այլ գործառնություններ կատարելու համար.

ժբ) անվերադարձելիության պահն այն պահն է, որից հետո վճարահաշվարկային համակարգ մուտքագրված վճարահաշվարկային փաստաթուղթը, համաձայն վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության կանոնների, չի կարող հետ կանչվել կամ փոփոխվել.

ժգ) միջոցների փոխանցումը վճարման կատարման հետ կապված կանխիկ դրամական միջոցների կամ անկանխիկ դրամական միջոցների նկատմամբ սեփականության իրավունքների շարժն է (փոխանցումը) վճարահաշվարկային համակարգի մի մասնակցից մյուսին.

ժդ) վճարումը դրամական պարտավորության կատարումն է միջոցների փոխանցման կամ դրամական պարտավորություն կամ դրամական միջոցներ վճարելու վերաբերյալ կարգադրություն պարունակող վճարահաշվարկային փաստաթղթի տրամադրման միջոցով.

ժե) վճարային գործիքի սպասարկումը վճարային գործիքի թողարկողի սահմանած ծառայությունների կամ դրանց մի մասի իրականացման ապահովումն է վճարային գործիք թողարկողի կամ երրորդ անձի կողմից, ում նման իրավասություն է տրված թողարկողի կողմից կամ վճարահաշվարկային համակարգի կանոնների համաձայն.

ժզ) վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահը Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եւ (կամ) իրավասու մարմնի որոշմամբ վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցին վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելու իրավունքից զրկելու պահն է (վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցող անձի լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելը, այդ լիցենզիայի գործողության կասեցումը, վճարահաշվարկային համակարգում նրա գործունեության կասեցումը եւ նման այլ որոշումը, որի հետեւանքով վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցը չի կարող մատուցել վճարահաշվարկային ծառայություններ): Սույն օրենքի իմաստով այն վճարահաշվարկային կազմակերպությունների համար, որոնք, բացի վճարահաշվարկային

ծառայություններ մատուցելուց, իրականացնում են այլ գործունեություն, վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահ է համարվում նաեւ այն պահը, երբ օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով տվյալ կազմակերպությունը լուծարվում կամ սնանկ կամ անվճարունակ է ճանաչվում, կամ իրավասու մարմինն ընդունում է նման այլ որոշում, որի հետեւանքով տվյալ կազմակերպությունը չի շարունակում կամ չի կարող շարունակել իր բնականոն

գործունեությունը.

ժէ) ժամանակավոր կառավարիչը վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահը վրա հասնելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով նշանակված ժամանակավոր ադմինիստրացիան է, լուծարային կամ մրցութային կառավարիչը, լուծարման հանձնաժողովը կամ նման լիազորություններ իրականացնող այլ անձ.

ժը) ներբանկային վճարահաշվարկային համակարգը վճարահաշվարկային համակարգն

է, որում ներգրավված են միայն տվյալ բանկի կամ վճարահաշվարկային ծառայություն մատուցող անձի գլխամասային գրասենյակը եւ մասնաճյուղերը.

ժթ) հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգը Հայաստանի Հանրապետության

տարածքում վճարումների կատարումն ապահովող վճարահաշվարկային համակարգն է կամ

Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս վճարումների կատարումն ապահովող վճարահաշվարկային համակարգը, որի օպերատորը Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ է.

ի) արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգը Հայաստանի Հանրապետության

տարածքից դուրս վճարումների կատարումն ապահովող օտարերկրյա կամ միջազգային վճարահաշվարկային համակարգն է, որի օպերատորը Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ չէ.

իա) էլեկտրոնային փողը թողարկողի նկատմամբ դրամական պահանջ արտահայտող դրամական արժեքն է, որը`

- պահվում է էլեկտրոնային սարքի վրա,

- թողարկվում է ստացված դրամական միջոցների դիմաց, որոնց արժողությունը

չի կարող ավելի փոքր լինել, քան թողարկված էլեկտրոնային փողի արժեքը,

- ընդունվում է որպես վճարամիջոց թողարկողից տարբերվող այլ անձանց

կողմից:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

ՀՈԳՎԱԾ 4. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍՆԱԿԻՅՆԵՐԸ

1. Հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցներ կարող են լինել Կենտրոնական բանկը, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերն ու օտարերկրյա բանկերի մասնաճյուղերը (այսուհետ` բանկ), վճարահաշվարկային կազմակերպությունները, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ կամ միջազգային պայմանագրերով վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելու իրավասություն ունեցող այլ անձինք, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության ոչ ռեզիդենտ այն կազմակերպությունները, որոնք իրենց երկրում իրավունք ունեն իրականացնելու սույն օրենքով սահմանված վճարահաշվարկային եւ (կամ) նմանատիպ ծառայություններ:

2. Սույն հոդվածում չնշված անձանց արգելվում է ստեղծել հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգեր կամ լինել դրանց մասնակից:

ՀՈԳՎԱԾ 5. ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԵՎ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ
ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ
ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐՈՒՄ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԲԱՆԿԻ
ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԳՐԱ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼԸ

1. Հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգերն ստեղծվում են գործունեություն են իրականացնում Կենտրոնական բանկի խորհրդի թույլտվությամբ, որը տրվում է սույն օրենքով եւ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Ներբանկային վճարահաշվարկային համակարգ ստեղծելու համար Կենտրոնական բանկի թույլտվությունը չի պահանջվում:

2. Բանկերը եւ այլ կազմակերպությունները, որոնք, իրավասու մարմնի կողմից տրված լիցենզիայի համաձայն, իրավասու են մատուցելու վճարահաշվարկային ծառայություններ, կարող են մասնակցել արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում (այսուհետ՝ արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցներ) Կենտրոնական բանկի խորհրդի թույլտվությամբ, որը տրվում է սույն օրենքով եւ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

3. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը կարող է սահմանել հետեւյալ չափանիշները, որոնց առկայության դեպքում սույն հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերով սահմանված թույլտվությունը տրվում է սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ մասով կամ 8-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված կարգով՝

ա) վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների քանակը.

բ) համակարգով կատարվող առանձին վճարման ծավալը.

գ) ընդհանուր վճարումների ծավալները.

դ) մասնակիցների կապիտալի եւ վճարումների ծավալի հարաբերակցությունը.

ե) վճարահաշվարկային համակարգերի անվանացանկը (հիմք ընդունելով համակարգերին բնորոշ ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցների եւ (կամ) միջոցառումների առկայությունը):

4. Կենտրոնական բանկը կարող է փոփոխել իր սահմանած չափանիշների մեծությունները: Չափանիշների մեծությունը խստացնող Կենտրոնական բանկի որոշումներն ուժի մեջ են մտնում ընդունման պահից վեց ամիս հետո, եթե Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ ավելի ուշ ժամկետ չի սահմանվում:

5. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը կարող է ուժը կորցրած ճանաչել հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի ստեղծման եւ գործունեության, ինչպես նաեւ արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում մասնակցության վերաբերյալ

իր թույլտվությունը, եթե հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը եւ (կամ) մասնակիցները, արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցը՝

ա) խախտել են սույն օրենքի, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները.

բ) սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված դեպքում:

6. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված չափանիշների մեծության փոփոխման կամ վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության փոփոխման հետեւանքով սահմանված չափանիշների մեծությանը չհամապատասխանելու դեպքերում հայաստանյան

վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը, իսկ արտասահմանյան վճարահաշվարկային

համակարգին մասնակցության դեպքում՝ դրա մասնակիցը, պարտավոր են համապատասխան

փոփոխությունն ուժի մեջ մտնելու պահից մեկշաբաթյա ժամկետում դիմել

Կենտրոնական բանկ՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով նոր թույլտվություն ստանալու համար:

7. Կենտրոնական բանկի խորհուրդը կարող է վճարահաշվարկային համակարգերի համար սահմանել տեխնիկական, անվտանգության, ծրագրային, ինչպես նաև համակարգի

գործունեության կանոնների բովանդակությանը ներկայացվող պահանջներ:

8. Կենտրոնական բանկը վարում է իր տված թույլտվությունների գրանցամատյանը: Գրանցամատյանի ձևը, վարման կարգը, ինչպես նաև դրանում ներառվող տեղեկությունները, համընդհանուր ծանոթացման համար տեղեկությունների ցանկը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

ՀՈԳՎԱԾ 6. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՅՎՈՂ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

1. Կենտրոնական բանկի՝ սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված թույլտվությունը ստանալու համար վճարահաշվարկային համակարգը պետք է բավարարի հետևյալ պահանջները՝

ա) ունենա վճարահաշվարկային համակարգի օպերատոր, որի գործադիր մարմնի ղեկավարը պետք է համապատասխանի Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով

սահմանված որակավորման պահանջներին.

բ) առկա լինի վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների միջև կնքված՝ սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի "բ" կետով սահմանված դրույթներով գործունեության պայմանագիրը.

գ) բավարարի Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված՝ վճարահաշվարկային համակարգերին ներկայացվող տեխնիկական, անվտանգության, ծրագրային, մասնակցության, ինչպես նաև համակարգի գործունեության կանոններին ներկայացվող պահանջները:

ՀՈԳՎԱԾ 7. ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԵՎ

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ

1. Հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգ ստեղծելու թույլտվություն ստանալու համար վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը Կենտրոնական բանկ է

ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝

ա) վճարահաշվարկային համակարգ ստեղծելու թույլտվություն ստանալու միջնորդագիր, վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցներից յուրաքանչյուրի՝ իրավասու կառավարման մարմնի որոշումը համակարգին անդամակցելու մասին.

բ) վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների միջև կնքված գործունեության պայմանագրի (պայմանագրերի) պատճենը, որում պետք է սահմանված լինի, թե ով է համակարգի օպերատորը, նշվեն համակարգի մասնակիցների իրավասությունները, պարտականություններն ու պատասխանատվությունը, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների հայեցողությամբ այլ դրույթներ.

գ) Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած ձեռով տեղեկանք, որը պետք է պարունակի տեղեկություններ համակարգի մասնակիցների, մասնակիցների միջև պարտավորությունների բաշխման, համակարգի կազմակերպման, կառավարման, գործունեության մասին.

դ) վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորի կառավարման իրավասու մարմնի

հաստատած վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության կանոնակարգը, իսկ սույն օրենքով սահմանված գործունեության պայմանագրով կանոնակարգի հաստատման այլ ձեւ

սահմանված լինելու դեպքում՝ այդ կարգով սահմանված ձեւով հաստատված կանոնակարգը: Կանոնակարգը ներառում է համակարգի գործունեության կանոնները, նախատեսված գործառնությունները եւ ընթացակարգերը, կառավարման եւ կազմակերպման կարգը եւ պայմանները, դիտորդ խորհուրդ ունենալու դեպքում՝ վերջինիս ձեւավորման, գործունեության կարգը եւ պայմանները: Սույն կետով սահմանված կանոնակարգի դրույթները պարտադիր են համակարգի բոլոր մասնակիցների համար.

ե) Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած ձեւով համակարգի գործունեության տնտեսական ծրագիրը, որը պետք է պարունակի համակարգի ստեղծման տնտեսական հիմնավորումը, ֆինանսավորման աղբյուրները, առաջիկա երեք տարիների համար նախատեսված եկամուտների եւ ծախսերի հաշվարկը, հեռանկարային զարգացման միտումները, համակարգում հաշվարկների բնագավառում առաջացող հնարավոր ռիսկերի գնահատումը եւ դրանց կանխարգելմանն ուղղված միջոցները.

զ) վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորի ղեկավարների մասին տեղեկանք՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած ձեւով:

2. Կենտրոնական բանկը սույն հոդվածի 1-ին մասում սահմանված բոլոր փաստաթղթերն ստանալու պահից երկամսյա ժամկետում տալիս է վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության թույլտվությունը կամ մերժում է թույլտվության տրամադրումը: Կենտրոնական բանկի կողմից երկամսյա ժամկետում դիմումը չմերժելու դեպքում թույլտվությունը համարվում է տրված:

3. Կենտրոնական բանկը մերժում է հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգ ստեղծելու թույլտվություն ստանալու միջնորդագիրը, եթե՝

ա) ներկայացված փաստաթղթերում արտացոլվել են անարժանահավատ կամ կեղծ տվյալներ, ընդ որում՝ սույն օրենքի իմաստով կեղծ կամ անարժանահավատ են համարվում այն տեղեկությունները կամ փաստաթղթերը, որոնց հիման վրա Կենտրոնական բանկի խորհուրդը կայացրել է որոշում, որը չէր կայացվի, եթե այդ տեղեկությունները կամ փաստաթղթերը լինեին ճիշտ եւ (կամ) արժանահավատ.

բ) փաստաթղթերը ներկայացվել են թերի.

գ) վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության կանոնակարգում պահպանված չեն Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված համակարգին ներկայացվող տեխնիկական, անվտանգության, ծրագրային, մասնակցության կամ համակարգի գործունեության կանոններին ներկայացվող պահանջները.

դ) Կենտրոնական բանկի խորհրդի հաստատած ուղեցույցի համաձայն՝ այդպիսի համակարգի գործունեությունը կարող է վտանգել Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական համակարգի կայունությունը եւ (կամ) իրացվելիությունը եւ (կամ) վճարունակությունը.

ե) վճարահաշվարկային համակարգի ստեղծումը կհանգեցնի համակարգի մասնակից բանկի եւ (կամ) բանկերի՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած չափանիշներով հիմնավորված ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը:

4. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված թույլտվությունն ստանալու համար վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը Կենտրոնական բանկ է

ներկայացնում Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած ձեւով չափանիշների մեծության վերաբերյալ տեղեկանք, միջնորդագիր՝ վճարահաշվարկային համակարգ ստեղծելու մասին, եւ սույն հոդվածի 1-ին մասի "գ" կետով սահմանված փաստաթղթերը: Փաստաթղթերը Կենտրոնական բանկ մուտքագրելու պահից հինգ օր հետո

թույլտվությունը համարվում է տրված, եթե Կենտրոնական բանկն այդ ժամկետում չի

տեղեկացնում վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորին սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված չափանիշների մեծությանը չհամապատասխանելու կամ

ներկայացված տեղեկությունները թերի լինելու մասին:

5. Վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորի փոփոխման կամ համակարգի գործունեության կանոնակարգում փոփոխության վերաբերյալ որոշումը վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը ներկայացնում է Կենտրոնական բանկ՝ համաձայնեցման:

Կենտրոնական բանկը դիմումն ստանալու պահից երկամսյա ժամկետում տալիս է սույն հոդվածով նախատեսված համաձայնությունը, եթե տվյալ փոփոխությունը չի հակասում սույն օրենքի, այլ օրենքների եւ դրանց հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի պահանջներին, կամ տվյալ փոփոխությամբ չի վտանգվի

վճարահաշվարկային

համակարգի կայունությունը կամ անվտանգությունը: Սույն մասով նախատեսված փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում Կենտրոնական բանկի՝ համաձայնություն տալու պահից:

Եթե Կենտրոնական բանկը երկամսյա ժամկետում դիմումը չի մերժում, ապա համաձայնությունը համարվում է տրված:

6. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների կազմում կատարված փոփոխության մասին վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը փոփոխության կատարման պահից հնգօրյա ժամկետում տեղեկացնում է Կենտրոնական բանկին:

7. Սույն հոդվածի 5-րդ եւ 6-րդ մասերում սահմանված փոփոխությունների՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացման տեխնիկական պայմանները եւ ձեւը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

8. Հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի ստեղծման թույլտվությունն անժամկետ է:

ՀՈԴՎԱԾ 8. ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ՍԱՄՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

ԹՈՒՅՆՎՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՍԱԴՐՈՒՄԸ

1. Արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցության թույլտվություն ստանալու համար բանկերը, այլ կազմակերպություններ, որոնք իրավասու մարմնի տված լիցենզիայի հիման վրա իրավունք ունեն մատուցելու վճարահաշվարկային ծառայություններ (այսուհետ՝ դիմորդ), Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում՝

ա) թույլտվություն ստանալու միջնորդագիրը.

բ) մասնակցության տնտեսական հիմնավորումը.

գ) արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության ընդհանուր նկարագրությունը (համակարգի գործունեության նպատակը, աշխարհագրությունը, մասնակիցները, կիրառվող վճարային գործիքները, իրականացվող գործառնությունների տեսակները, վերջնահաշվարկների իրականացման կանոնները).

դ) դիմորդի պարտավորությունները, իրավասությունները եւ հնարավոր ռիսկերի գնահատումը պարունակող տեղեկանք:

2. Կենտրոնական բանկը սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված բոլոր փաստաթղթերը ստանալու պահից երկամսյա ժամկետում տալիս է արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում դիմորդի մասնակցության թույլտվությունը կամ մերժում է թույլտվության տրամադրումը:

Կենտրոնական բանկի կողմից երկամսյա ժամկետում դիմումը չմերժվելու դեպքում թույլտվությունը համարվում է տրված:

3. Դիմորդի թույլտվություն ստանալու միջնորդագիրը Կենտրոնական բանկը

կարող է մերժել, եթե՝

ա) ներկայացվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ.

բ) փաստաթղթերը ներկայացվել են թերի.

գ) Կենտրոնական բանկի խորհրդի հաստատած ուղեցույցի համաձայն՝

արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցությունը կարող է վտանգել

Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական համակարգի կայունությունը եւ (կամ) իրացվելիությունը եւ (կամ) վճարունակությունը:

4. Արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության կանոններում որոշակի տեսակի փոփոխության դեպքերում արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցը պարտավոր է առնվազն եռամսյա ժամկետում տեղեկացնել այդ մասին Կենտրոնական բանկին: Սույն մասով նախատեսված փոփոխությունների ցանկը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը: Կենտրոնական բանկն իրավունք ունի տեղեկացումն ստանալու պահից մեկամսյա ժամկետում ուժը կորցրած ճանաչելու արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցության թույլտվությունը, եթե համակարգի գործունեության կանոնների փոփոխությունն առաջացնում է սույն հոդվածի 3-րդ մասի "գ" կետում նշված հիմքերը:

5. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցության թույլտվությունն ստանալու համար դիմորդը Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած

ձեռով չափանիշների վերաբերյալ տեղեկանք, միջնորդագիր՝ վճարահաշվարկային համակարգում մասնակցելու մասին, եւ սույն հոդվածի 1-ին մասի "դ" կետով սահմանված փաստաթղթերը: Փաստաթղթերը Կենտրոնական բանկ մուտքագրելու պահից

հինգ օր հետո թույլտվությունը համարվում է տրված, եթե Կենտրոնական բանկն այդ ժամկետում չի տեղեկացնում դիմորդին սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված չափանիշներին չհամապատասխանելու կամ ներկայացված տեղեկությունները թերի լինելու մասին:

ԳԼՈՒԽ 3.

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԱՆՎԵՐԱԴԱՐՁԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ,
ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ,

ՋՈՒՏԱՑՄԱՆ ԱՆՎԵՐԱԴԱՐՁԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՎԵՐՋՆԱՀԱՇՎԱՐԿԻ
ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

ՀՈԳՎԱԾ 9. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ
ԱՆՎԵՐԱԴԱՐՁԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Եթե վճարահաշվարկային փաստաթուղթը մուտքագրվել է վճարահաշվարկային համակարգ եւ համարվում է անվերադարձելի մինչեւ վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահը, ապա վճարահաշվարկային համակարգի կանոնների համաձայն՝ վճարահաշվարկային փաստաթղթով

սահմանված պարտավորություններն ուժի մեջ են մնում եւ ենթակա են անվերապահ կատարման ժամանակավոր կառավարչի կողմից:

2. Եթե վճարահաշվարկային փաստաթուղթը մուտքագրվել է վճարահաշվարկային համակարգ եւ համարվում է անվերադարձելի վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի

վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահից հետո, սակայն վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահը վրա հասնելու օրվա ընթացքում,

ապա վճարահաշվարկային համակարգի կանոնների համաձայն վճարահաշվարկային փաստաթղթով սահմանված պարտավորություններն ուժի մեջ են մնում եւ ժամանակավոր կառավարչի կողմից ենթակա են անվերապահ կատարման, եթե համակարգի օպերատորն ապացուցում է, որ տեղյակ չէր եւ (կամ) չէր կարող տեղյակ լինել մասնակցի վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահի մասին:

3. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի վճարահաշվարկային գործունեության

ընդհատման պահի մասին իրավասու մարմնի որոշումը հետադարձ ուժ չունի մասնակցի այն իրավունքների կամ պարտավորությունների վրա, որոնք կապված են վճարահաշվարկային համակարգում հաշվարկների իրականացման հետ եւ ծագել են մինչեւ վճարահաշվարկային գործունեության ընդհատման պահը:

4. Վճարահաշվարկային համակարգ վճարահաշվարկային փաստաթղթի մուտքագրման,

ինչպես նաեւ վճարահաշվարկային փաստաթղթի անվերադարձելիության պահը սահմանվում

է վճարահաշվարկային համակարգի՝ Կենտրոնական բանկի հետ համաձայնեցված կանոններով, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

ՀՈԳՎԱԾ 10. ՉՈՒՏԱՑՄԱՆ ԱՆՎԵՐԱԴԱՐՁԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Եթե վճարահաշվարկային համակարգի կանոնների համաձայն՝ համակարգում իրականացվում է զուտացում, ապա զուտացման արդյունքում վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի մոտ այլ մասնակցի (մասնակիցների) հանդեպ կարող է առաջանալ

վճարում կատարելու միայն մեկ զուտ պարտավորություն կամ վճարում ստանալու միայն մեկ զուտ պահանջ:

2. Եթե վճարահաշվարկային համակարգի կանոնների համաձայն՝ վճարահաշվարկային

համակարգում իրականացվում է զուտացում, եւ վճարահաշվարկային փաստաթուղթը մուտքագրվել է վճարահաշվարկային համակարգ եւ համարվում է անվերադարձելի մինչեւ վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի վճարահաշվարկային գործունեության

ընդհատման պահը, ապա այդ վճարահաշվարկային փաստաթղթերի զուտացումը չի կարող

անվավեր ճանաչվել եւ հետ հաշվարկվել:

3. Չուտացման հիման վրա հաշվարկներ իրականացնող համակարգերում գործում են սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի կանոնները:

ՀՈԳՎԱԾ 11. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ,

ՔԼԻՐԻՆԳ ԿԱՄ ՎԵՐՋՆԱՀԱՇՎԱՐԿ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ԿՈՂՄԻՑ

1. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի վճարահաշվարկային գործունեության

ընդհատման պահն սկսելու օրվա դրությամբ նրա՝ Կենտրոնական բանկում, քլիրինգ կամ վերջնահաշվարկ իրականացնող կազմակերպությունում վճարահաշվարկային

փաստաթղթերի կատարման հետ կապված պարտավորությունների կատարման
ապահովման

նպատակով դեպոնացված միջոցները (փող կամ արժեթղթեր) կարող են առանց որևէ
սահմանափակման (արգելանքի) տնօրինվել, տիրապետվել եւ օգտագործվել
Կենտրոնական

բանկի, քլիրինգ կամ վերջնահաշվարկ իրականացնող կազմակերպության կողմից սույն
օրենքի 9-րդ եւ 10-րդ հոդվածներով անվերադարձելի համարվող վճարումների
վերջնահաշվարկն իրականացնելու նպատակով՝ այն չափով, որն անհրաժեշտ է
վերջնահաշվարկի իրականացման համար:

2. Սույն հոդվածի, ինչպես նաեւ սույն օրենքի 9-րդ եւ 10-րդ հոդվածների
դրույթները տարածվում են, սույն օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի եւ 8-րդ
հոդվածի 1-ին մասի համաձայն, Կենտրոնական բանկի թույլտվությամբ գործող
վճարահաշվարկային համակարգերի մասնակիցների, ինչպես նաեւ այն
վճարահաշվարկային համակարգերի մասնակիցների վրա, որոնցում Կենտրոնական
բանկը

հանդիսանում է համակարգի օպերատոր եւ (կամ) հաշվարկային բանկ:

ՀՈՂՎԱԾ 12. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄԸ

1. Վճարահաշվարկային փաստաթղթերը, ինչպես նաեւ վճարահաշվարկային
ծառայություններին վերաբերող տվյալները (այդ թվում՝ էլեկտրոնային կրիչների
վրա գտնվող) վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների կողմից պահպանվում եւ
արխիվացվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եւ իրավական այլ
ակտերով

սահմանված կարգով եւ ժամկետով, բայց ոչ պակաս, քան վերջիններիս ստեղծման
պահից հինգ տարի ժամկետով:

2. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցները բանկային հաշիվների, սույն
օրենքով սահմանված այլ վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցման մասին
պայմանագրերը, համաձայնագրերը եւ նման այլ փաստաթղթեր եւ տեղեկություններ,
դրանց փոփոխությունները կամ լրացումները, պահպանում են Հայաստանի
Հանրապետության օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով եւ
ժամկետներով, բայց ոչ պակաս, քան սույն մասով սահմանված պայմանագրերի,
համաձայնագրերի եւ նման այլ փաստաթղթերի գործողության դադարման պահից հինգ
տարի ժամկետով:

3. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցը պարտավոր է իրենից առգրավվող
փաստաթղթերի կրկնօրինակները պահպանել իր մոտ:

4. Սույն հոդվածի 1-ին եւ 2-րդ մասերում նշված փաստաթղթերի եւ
տեղեկությունների պահպանումը կազմակերպելու պատասխանատվությունը կրում է
կազմակերպության ղեկավարը:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՍԻՐ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՀՈՂՎԱԾ 13. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՍԻՐ

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում վճարահաշվարկային համակարգի եւ
դրա մասնակիցների գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է

Կենտրոնական բանկը:

2. Կենտրոնական բանկը կարող է հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորից եւ այլ մասնակիցներից, ինչպես նաեւ արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցներից պահանջել վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցման հետ կապված տեղեկատվություն, անգամ եթե այդ տեղեկությունը բանկային, առեւտրային կամ այլ գաղտնիք կազմող տեղեկություն է:

3. Կենտրոնական բանկը վճարահաշվարկային համակարգի եւ սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված անձանց նկատմամբ վերահսկողություն է իրականացնում Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների եւ տեղերում ստուգումներ իրականացնելու միջոցով:

4. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված անձանց կողմից Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների ձեւերը, դրանց ներկայացման տեխնիկական պայմաններն ու ժամկետները սահմանվում են Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված անձանց մոտ Կենտրոնական բանկը ստուգումներ է իրականացնում "Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով եւ իր նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

6. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական գանձապետարանն ու Կենտրոնական

բանկը վճարահաշվարկային ծառայությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն են փոխանակում կառավարության լիազորված մարմնի եւ Կենտրոնական բանկի համատեղ սահմանված կարգով:

7. (13-րդ հոդվածի 7-րդ մասն ուժը կորցրել է 04.10.05 ՀՕ-180-Ն օրենք)

8. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների գործունեության նկատմամբ Կենտրոնական բանկի՝ սույն հոդվածով նախատեսված վերահսկողության իրավասության

վերաբերյալ դրույթները չեն տարածվում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական գանձապետարանի վրա:

(13-րդ հոդվածը փոփ. 04.10.05 ՀՕ-180-Ն օրենք)

ՀՈՂՎԱԾ 14. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԴԻՏՈՐԴ ԽՈՐՀՐԴԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՍԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՆԿԱՏԱՄԲ

Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցների նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու նպատակով վճարահաշվարկային համակարգի մասնակիցները կարող են

ստեղծել դիտորդ խորհուրդ, որտեղ ընդգրկվում են վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորի, ինչպես նաեւ վճարահաշվարկային համակարգի բոլոր մասնակիցների ներկայացուցիչները: Դիտորդ խորհրդի ձեւավորման, գործունեության կարգը եւ պայմանները սահմանվում են վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության կանոնակարգով:

ՀՈՂՎԱԾ 15. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՍԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԻ ԽԱԽՏԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Սույն օրենքի եւ սույն օրենքի հիման վրա ընդունված՝ Կենտրոնական բանկի

նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները խախտելու համար Կենտրոնական բանկը կարող

է վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորին եւ այլ մասնակցին տալ նախազգուշացում եւ խախտումները վերացնելու կամ սույն օրենքի եւ սույն օրենքի հիման վրա ընդունված՝ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջները

պահպանելու հանձնարարական: Հանձնարարականում Կենտրոնական բանկը կարող է սահմանել հանձնարարականի կատարման ժամկետ եւ որոշակի միջոցառումներ կատարելու

պահանջ, որը պարտադիր է նախազգուշացում ստացած անձի համար:

2. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի կողմից սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հանձնարարականը չկատարելու կամ սահմանված ժամկետում չկատարելու

դեպքում Կենտրոնական բանկը կարող է արգելել վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի (բացառությամբ օպերատորի) գործունեությունը հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգում, իսկ արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգի

դեպքում՝ ուժը կորցրած ճանաչել արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում

մասնակցության վերաբերյալ իր թույլտվությունը:

3. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի կողմից նույն խախտումը մեկ ֆինանսական տարվա ընթացքում կրկին թույլ տալու դեպքում Կենտրոնական բանկը կարող է վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցներից պահանջել փոխել հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորին, իսկ նման պահանջը չբավարարելու դեպքում՝ կասեցնել կամ ուժը կորցրած ճանաչել հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի ստեղծման եւ գործունեության վերաբերյալ իր թույլտվությունը:

4. Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի կողմից նույն խախտումը մեկ ֆինանսական տարվա ընթացքում երեք անգամ թույլ տալու դեպքում Կենտրոնական բանկը կարող է վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի եւ (կամ) օպերատորի նկատմամբ նշանակել տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:

Վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի կողմից նույն խախտումը մեկ ֆինանսական տարվա ընթացքում չորս եւ ավելի անգամ թույլ տալու դեպքում Կենտրոնական բանկը կարող է վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցի եւ (կամ) օպերատորի նկատմամբ նշանակել տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի երկուհազարապատիկի չափով:

Սույն մասով նախատեսված տուգանքների գումարները գանձվում են հօգուտ Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի եկամուտների:

5. Բացի սույն հոդվածով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներից, վճարահաշվարկային համակարգի մասնակցը եւ օպերատորը կրում են նաեւ Հայաստանի

Հանրապետության օրենքներով սահմանված պատասխանատվություն:

ՀՈԳՎԱԾ 16. ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ

1. Հայաստանյան վճարահաշվարկային համակարգի օպերատորը պարտավոր է պարբերաբար հրապարակել վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության վերաբերյալ

տեղեկություններ՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած ձեւով եւ հաճախականությամբ:

2. Սույն հոդվածով սահմանված դրույթները չեն տարածվում Հայաստանի

Հանրապետության կենտրոնական զանձապետարանի վրա:
(16-րդ հոդվածը փոփ. 04.10.05 ՀՕ-180-Ն օրենք)

ԳԼՈՒԽ 5.

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՍԱՏՈՒՑՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀՈԴՎԱԾ 17. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Սույն օրենքի եւ Հայաստանի Հանրապետության իրավական այլ ակտերի իմաստով վճարահաշվարկային ծառայություններ են համարվում՝

ա) բանկային հաշիվների բացումը եւ վարումը.

բ) հայկական դրամով եւ (կամ) արտարժույթով ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանցից եւ (կամ) անձանց ուղղված վճարումների ընդունումը եւ կատարումը բանկային հաշիվներով.

գ) հայկական դրամով եւ (կամ) արտարժույթով ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանցից եւ (կամ) անձանց ուղղված վճարումների ընդունումը եւ կատարումը՝ առանց բանկային հաշիվների.

դ) վճարային քարտերի, չեկերի, էլեկտրոնային փողերի եւ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած այլ վճարային գործիքների թողարկումը.

ե) վճարային քարտերի, չեկերի, էլեկտրոնային փողերի եւ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած այլ վճարային գործիքների սպասարկումը եւ իրացումը (տարածումը).

զ) պրոցեսինգի իրականացումը.

է) քլիրինգի իրականացումը.

ը) երրորդ անձանց համար դրամարկային գործառնությունների իրականացումը.

թ) Կենտրոնական բանկի համաձայնությամբ վճարահաշվարկային ծառայություն մատուցող անձանց բնորոշ՝ միջազգային պրակտիկայում ընդունված այլ գործառնություններ:

2. Կենտրոնական բանկն իր նորմատիվ իրավական ակտերով կարող է սահմանել վճարահաշվարկային ծառայությունների իրականացման կանոններ եւ (կամ) վճարային գործիքների շրջանառության կանոններ եւ (կամ) հաշվարկների իրականացման ձեւեր:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված կանոնները եւ հաշվարկների իրականացման ձեւերը պետք է միեւնույնը լինեն միեւնույն տեսակի լիցենզիա ունեցող վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցող անձանց համար:

ՀՈԴՎԱԾ 18. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՍԱՏՈՒՑՈՂ
ԱՆՁԻՆՔ

1. Հայաստանի Հանրապետությունում վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցող անձինք են եւ վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելու իրավունք ունեն՝

ա) Կենտրոնական բանկը՝ "Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան.

բ) բանկը՝ բանկերի գործունեությունը կարգավորող օրենքներին եւ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան.

գ) վճարահաշվարկային կազմակերպությունները՝ սույն օրենքին եւ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան.

դ) Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական զանձապետարանը՝ զանձապետական

համակարգի մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով.

ե) (18-րդ հոդվածի 1-րդ մասի ե կետն ուժը կորցրել է 04.10.05 ՀՕ-180-Ն օրենք)

զ) այլ անձինք, որոնք վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելու իրավունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, միջազգային պայմանագրերով:

2. Չեկերի, վճարային քարտերի, էլեկտրոնային փողերի եւ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած այլ վճարային գործիքների սպասարկման (բացառությամբ երրորդ անձանց օգտին վճարումների ընդունման եւ կատարման հետ կապված) եւ (կամ) իրացման (տարածման) ծառայություններ կարող են մատուցել նաեւ սույն հոդվածի 1-ին մասում չնշված անձինք՝ վճարային գործիք թողարկողի կողմից կամ վճարահաշվարկային համակարգի կանոնների համաձայն տրված իրավասության հիման վրա՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած ձեով եւ կարգով տեղեկացնելով Կենտրոնական բանկին: Ընդ որում՝ Կենտրոնական բանկին չտեղեկացնելն առաջացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված պատասխանատվություն:

Սույն մասում նշված անձինք պարտավոր են Կենտրոնական բանկի պահանջով վերջինիս ներկայացնել իրենց կողմից վճարային գործիքների սպասարկման եւ (կամ) իրացման (տարածման) հետ կապված ցանկացած տեղեկատվություն, նույնիսկ եթե այն պարունակում է առետրային կամ այլ գաղտնիք:

ՀՈՂՎԱԾ 19. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունը սույն օրենքով եւ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելու լիցենզիա ստացած իրավաբանական անձն է:

Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների լիցենզիաների տեսակներն են՝

ա) դրամական (փողային) փոխանցումների իրականացումը.

բ) վճարային գործիքների եւ վճարահաշվարկային փաստաթղթերի պրոցեսինգի եւ քլիրինգի իրականացումը:

2. Սույն օրենքի եւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող՝ Հայաստանի Հանրապետության այլ օրենքների եւ նորմատիվ իրավական ակտերի իմաստով վճարահաշվարկային կազմակերպությունների տեսակներն են՝

ա) դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությունները, որոնք, որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն, իրականացնում են վճարումների ընդունումը եւ կատարումը՝ առանց բանկային հաշիվների բացման, ինչպես նաեւ Կենտրոնական բանկի խորհրդի թույլատրած այլ վճարահաշվարկային ծառայությունների

մատուցումը, որոնք կապված են տվյալ տեսակի վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցման հետ.

բ) վճարային գործիքների եւ վճարահաշվարկային փաստաթղթերի պրոցեսինգ եւ քլիրինգ իրականացնող կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են պրոցեսինգ եւ (կամ) քլիրինգ երրորդ անձանց համար, ինչպես նաեւ Կենտրոնական բանկի խորհրդի թույլատրած այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ, որոնք կապված են տվյալ տեսակի վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցման հետ:

3. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները չեն կարող իրականացնել առետրային, արտադրական եւ այլ տիպի գործունեություն, բացառությամբ օրենքով նախատեսված եւ սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դեպքերի:

4. Առանց Կենտրոնական բանկի տված համապատասխան լիցենզիայի արգելվում է վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցումը, բացառությամբ սույն օրենքով

սահմանված դեպքերի:

5. Սույն հոդվածի 2-րդ մասի "ա" կետով սահմանված վճարահաշվարկային կազմակերպությունները կարող են օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով համապատասխան լիցենզիայի հիման վրա իրականացնել արտարժույթի դիլերային-բրոքերային առուվաճառք եւ արտարժույթի առուվաճառք, ինչպես նաեւ մատուցել փոստային ծառայություններ:

Սույն հոդվածի 2-րդ մասի "բ" կետով սահմանված վճարահաշվարկային կազմակերպությունները կարող են իրականացնել պրոցեսինգի, քլիրինգի հետ կապված սպարատային, ծրագրային համակարգերի, սարքերի, ծրագրերի ստեղծման, շահագործման,

սպասարկման հետ կապված գործունեություն:

6. "Վճարահաշվարկային կազմակերպություն" բառակապակցությունն իր անվանման մեջ կարող է օգտագործել բացառապես վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիա

ստացած կազմակերպությունը: Արգելվում է վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիա չունեցող անձանց կողմից այդ բառակապակցության կամ դրա ածանցյալների օգտագործումը գովազդներում, հրատարակային օֆերտայում, ինչպես նաեւ մամուլատիպ գովազդ իրականացնողներին աջակցելը:

7. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները վճարահաշվարկային ծառայությունները մատուցում են իրենց բարձրագույն կառավարման մարմնի հաստատած

աշխատանքի կանոնակարգին համապատասխան:

8. Սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված կանոնակարգում լրացումներ կամ փոփոխություններ կատարելու դեպքում վճարահաշվարկային կազմակերպությունը պարտավոր է լրացումներ ու փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ որոշումը ներկայացնել Կենտրոնական բանկ՝ համաձայնեցման:

Կենտրոնական բանկը դրանք ստանալու պահից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում տալիս է իր համաձայնությունը կամ մերժում է համաձայնության տրամադրումը: Կենտրոնական բանկը մերժում է համաձայնության տրամադրումը կամ փոփոխությունները Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած չափանիշներով հիմնավորված կարծիքով ռիսկեր են պարունակում եւ (կամ) հակասում են սույն օրենքին կամ այլ օրենքներին, ինչպես նաեւ դրանց հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերին: Կենտրոնական բանկի նշած ժամկետում իր համաձայնության կամ մերժման մասին չտեղեկացնելու դեպքում այդ համաձայնությունը համարվում է տրված:

Սույն մասով նախատեսված փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում Կենտրոնական բանկի կողմից համաձայնություն տալու պահից: Աշխատանքի կանոնակարգում լրացումների կամ փոփոխությունների Կենտրոնական բանկ ներկայացման տեխնիկական պայմաններն ու ձեւը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

(19-րդ հոդվածը փոփ. 15.12.05 ՀՕ-10-Ն, 13.11.07 ՀՕ-261-Ն օրենքներ)

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների լիցենզավորումն իրականացվում է սույն օրենքով սահմանված կարգով եւ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ընթացակարգով:

Վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզավորման համար նրա հիմնադիրները Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում՝

ա) լիցենզիա ստանալու մասին հայտը.

բ) վճարահաշվարկային կազմակերպության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով

հաստատված վճարահաշվարկային կազմակերպության կանոնադրությունը՝ երեք օրինակից.

գ) վճարահաշվարկային կազմակերպության իրավասու մարմնի որոշումը՝ վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարներ նշանակելու մասին.

դ) վճարահաշվարկային կազմակերպության մասնակիցների եւ ղեկավարների մասին տեղեկանքը՝ կազմված Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած ձեռով, ներառյալ՝ մասնակցի եւ ղեկավարի անունը, ազգանունը, հասցեն, քաղաքացիությունը, անձնագրի տվյալները.

ե) վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեության կանոնակարգը, որը հաստատում է նրա կառավարման բարձրագույն մարմինը եւ ներառում է նրա կողմից մատուցվող վճարահաշվարկային ծառայությունների տեսակները, կարգն ու պայմանները.

զ) վճարային գործիքների եւ վճարահաշվարկային փաստաթղթերի պրոցեսինգ եւ քլիրինգ իրականացնող վճարահաշվարկային կազմակերպությունների դեպքում՝ սահմանված նվազագույն կանոնադրական կապիտալի վճարումը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերից մեկում հավաստող փաստաթուղթ.

է) դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությունների դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերից մեկում անհրաժեշտ դրամական միջոցների կամ արժեթղթերի դեպոզիտային մասին պայմանագրի օրինակը կամ անվերադարձելի բանկային երաշխիքը.

ը) պետական տուրքի վճարումը հավաստող փաստաթուղթը:

2. Կենտրոնական բանկը սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված փաստաթղթերն ու տեղեկություններն ստանալու պահից երկամսյա ժամկետում լիցենզավորում է վճարահաշվարկային կազմակերպությունը կամ մերժում է դրա լիցենզավորումը:

Վճարահաշվարկային կազմակերպությունը լիցենզավորվում է, եթե պահպանվել են հետևյալ պահանջները՝

ա) վճարային գործիքների եւ վճարահաշվարկային փաստաթղթերի պրոցեսինգ եւ քլիրինգ իրականացնող վճարահաշվարկային կազմակերպությունների դեպքում՝ ամբողջությամբ վճարված է վճարահաշվարկային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալը, դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությունների

դեպքում՝ դեպոզիտային եւ անհրաժեշտ դրամական միջոցները կամ արժեթղթերը, կամ ներկայացված է անվերադարձելի բանկային երաշխիքը.

բ) վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեության վայրը համապատասխանում է Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված

տեխնիկական հագեցվածության, ծրագրային, անվտանգության պահանջներին, եւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունը կարող է ապահովել իր կողմից մատուցվող վճարահաշվարկային ծառայությունների իրականացման սահմանված պայմանները, պահանջները, ժամկետները.

գ) վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարները համապատասխանում են Կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից ներկայացվող որակավորման եւ մասնագիտական համապատասխանելիության չափանիշներին.

դ) բացակայում են սույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված հիմքերը:

3. Լիցենզավորման մասին որոշման ընդունման պահից եռօրյա ժամկետում Կենտրոնական բանկը վճարահաշվարկային կազմակերպությանը տալիս է լիցենզիա:

4. Լիցենզավորման մասին որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից վճարահաշվարկային կազմակերպությունը համարվում է լիցենզավորված:

5. Կենտրոնական բանկը մերժում է վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզավորումը, եթե՝

- ա) ներկայացվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ.
- բ) ներկայացված փաստաթղթերը թերի են, ամբողջական չեն կամ հակասում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին եւ իրավական այլ ակտերին.
- գ) չեն պահպանվել սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված պահանջները.
- դ) Կենտրոնական բանկի սահմանած չափանիշների համաձայն՝ վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզավորումը ռիսկեր է պարունակում:

6. Կենտրոնական բանկի կողմից երկամսյա ժամկետում դիմումը չներժվելու դեպքում վճարահաշվարկային կազմակերպությունը համարվում է լիցենզավորված՝ օրենքով սահմանված պետական տուրքը վճարված լինելու պայմանով:

7. Վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիան անժամկետ է:

Վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիան չի կարող այլ անձանց տրվել օգտագործման, օտարվել կամ գրավադրվել:

Վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիայում նշվում են "Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ" բառակապակցությունը, լիցենզիայի համարը, լիցենզիան տալու ամսաթիվը, վճարահաշվարկային կազմակերպության անվանումը եւ գտնվելու վայրը, գործունեության իրականացման վայրը (եթե, "Լիցենզավորման մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն, լիցենզավորման ենթակա գործունեությունը պետք է իրականացվի միայն լիցենզիայում նշված վայրում), վճարահաշվարկային կազմակերպության պետական գրանցման համարը, գործունեության

այն տեսակը, որի իրականացման համար տրվել է լիցենզիան, լիցենզիայի գործողության ժամկետը, Կենտրոնական բանկի նախագահի ստորագրությունը եւ Կենտրոնական բանկի՝ պետական զինանշանի պատկերով կնիքի դրոշմը:

Վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիայի միասնական ձեւը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

Կենտրոնական բանկը վարում է տրամադրված լիցենզիաների գրանցամատյանը, որը բաց է համընդհանուր ծանոթացման համար: Գրանցամատյանի ձեւը, վարման կարգը, ինչպես նաեւ դրանում ներառվող տեղեկությունները սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

ՀՈՂՎԱԾ 21. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒԴԵՐԸ ԵՎ

ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԴՐԱՆՑ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ

1. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունը կարող է սույն օրենքով եւ Կենտրոնական բանկի ընդունած նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կամ օտարերկրյա պետություններում բացել մասնաճյուղեր եւ ներկայացուցչություններ, որոնք կարող են գործել Կենտրոնական բանկում հաշվառման պահից: Օտարերկրյա պետություններում վճարահաշվարկային կազմակերպությունների մասնաճյուղերը եւ ներկայացուցչություններն ստեղծվում են սովյալ պետության օրենսդրությանը եւ (կամ) Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան:

2. Վճարահաշվարկային կազմակերպության մասնաճյուղերի եւ ներկայացուցչությունների հաշվառման կարգը, հաշվառման համար պահանջվող տեղեկությունների եւ փաստաթղթերի ցանկը սահմանվում են Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով:

3. Վճարահաշվարկային կազմակերպության մասնաճյուղի կամ ներկայացուցչության հաշվառման դիմումը Կենտրոնական բանկի խորհուրդը բավարարում կամ մերժում է մեկամսյա ժամկետում: Դիմումի բավարարման դեպքում Կենտրոնական բանկը հաշվառում

է մասնաճյուղը կամ ներկայացուցչությունը եւ տալիս է հաշվառման վկայական, իսկ

մերժելու դեպքում մերժման հիմքերի մասին հնգօրյա ժամկետում տեղեկացնում է վճարահաշվարկային կազմակերպությանը:

4. Կենտրոնական բանկը կարող է մերժել մասնաճյուղի կամ ներկայացուցչության հաշվառման դիմումը, եթե՝

ա) ներկայացվել են կեղծ կամ անարժանահավատ տեղեկություններ.

բ) ներկայացված փաստաթղթերը թերի են, ամբողջական չեն կամ հակասում են Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին եւ իրավական այլ ակտերին.

գ) դիմումի տրմանը նախորդող մեկտարյա ժամկետում, ինչպես նաեւ դիմումի քննարկման ժամանակահատվածում վճարահաշվարկային կազմակերպությունը թույլ է տվել սույն օրենքի եւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունների գործունեությունը կարգավորող Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերի երեք եւ ավելի խախտումներ.

դ) վճարահաշվարկային կազմակերպության մասնաճյուղի գործունեության վայրը կամ պայմանները չեն համապատասխանում Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական

ակտերով սահմանված պահանջներին:

5. Կենտրոնական բանկի կողմից վճարահաշվարկային կազմակերպության մասնաճյուղը կամ ներկայացուցչությունը հաշվառումից հանվում է՝

ա) վճարահաշվարկային կազմակերպության դիմումի հիման վրա՝ դիմումի տրման պահից մեկշաբաթյա ժամկետում.

բ) վճարահաշվարկային կազմակերպության վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելու լիցենզիան ուժը կորցրած ճանաչելու դեպքում:

Գ.Լ.ՈՒԽ 6.

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ,

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԱՌԴԻՏՏԱՅԻՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ,

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՄՆ ՈՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ

ՀՈՂՎԱԾ 22. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՆԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ

ՍԱՆՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. Վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարներ են համարվում վճարահաշվարկային կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարը, նրա տեղակալը, գլխավոր հաշվապահը:

2. Վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավար չեն կարող լինել՝

ա) դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար դատապարտված անձինք,

որոնց դատվածությունը հանված կամ մարված չէ.

բ) դատարանի կողմից ֆինանսական, բանկային, հարկային, մաքսային, առետրային, տնտեսական, իրավական ոլորտներում պաշտոններ վարելու իրավունքից զրկված անձինք.

գ) սնանկ ճանաչված եւ չմարված (չներված) պարտավորություններ ունեցող անձինք.

դ) անձինք, որոնց որակավորումը կամ մասնագիտական գիտելիքները չեն համապատասխանում Կենտրոնական բանկի սահմանած մասնագիտական կամ որակավորման

համապատասխանության չափանիշներին.

ե) անձինք, որոնք անցյալում կատարել են այնպիսի արարք, որը, Կենտրոնական բանկի խորհրդի հաստատած ուղեցույցով հիմնավորված, Կենտրոնական բանկի կարծիքով

հինք է տալիս կասկածելու, որ տվյալ անձի՝ որպես վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարի գործողությունները կարող են հանգեցնել վճարահաշվարկային կազմակերպության սնանկացմանը կամ ֆինանսական վիճակի վատթարացմանը:

3. Վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարների որակավորման, մասնագիտական համապատասխանության չափանիշները եւ կարգը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը: Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ կարող է սահմանվել, որ վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարների որակավորման, մասնագիտական համապատասխանության քննություններն անցկացնում են մասնագիտացված այլ անձինք:

4. Անձը կարող է վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավար աշխատել Կենտրոնական բանկում գրանցվելու պահից, ընդ որում՝ գրանցվելու համար անձը պետք է ունենա վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարի որակավորման, մասնագիտական համապատասխանության վկայական: Սույն մասով նախատեսված գրանցումը կատարվում է դիմելու պահից տասնօրյա ժամկետում:

ՀՈՂ-ՎԱԾ 23. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՍԱՐ ՍԱՀՄԱՆՎՈՂ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՈՐՄԱՏԻՎԸ ԵՎ ԱՅԼ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

1. Վճարային գործիքների եւ վճարահաշվարկային փաստաթղթերի պրոցեսինգ եւ քլիրինգ իրականացնող վճարահաշվարկային կազմակերպությունների համար սահմանվում է կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափի տնտեսական նորմատիվը: Տնտեսական նորմատիվի սահմանաչափերը, հաշվարկման կարգը եւ հաշվարկում մասնակցող տարրերի կազմը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը: Տնտեսական նորմատիվը պարտադիր է եւ պետք է նույնը լինի միեւնույն տեսակի բոլոր վճարահաշվարկային կազմակերպությունների համար:

Կենտրոնական բանկի կողմից տնտեսական նորմատիվի ռեժիմը խստացվելու դեպքում այդ նորմատիվն ուժի մեջ է մտնում Կենտրոնական բանկի որոշման պաշտոնական հրապարակման պահից վեց ամիս հետո: Կենտրոնական բանկի կողմից տնտեսական նորմատիվի ռեժիմը մեղմացվելու դեպքում այդ նորմատիվն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման պահից, եթե Կենտրոնական բանկն ավելի ուշ ժամկետ չի սահմանել:

2. Դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությունը պետք է ղեկոնացնի դրամական միջոցներ կամ արժեթղթեր կամ ներկայացնի անվերադարձելի բանկային երաշխիք:

Սույն մասով նախատեսված ղեկոնացվող գումարի չափը, արժեթղթերի տեսակները, գումարի եւ արժեթղթերի ղեկոնացման կարգը, պայմանները, ժամկետները, ինչպես նաեւ բանկային երաշխիքի պայմանները սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

Ընդ որում՝ Կենտրոնական բանկի խորհուրդը սահմանում է ղեկոնացվող գումարի կամ արժեթղթերի նվազագույն չափը, ինչպես նաեւ այն գործակիցը, որը կարող է կիրառվել դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող յուրաքանչյուր կազմակերպության համար՝ ելնելով տվյալ կազմակերպության կողմից մատուցվող

վճարահաշվարկային ծառայությունների քանակից եւ (կամ) փոխանցումների ծավալներից եւ (կամ) աշխարհագրությունից եւ (կամ) կիրառվող վճարային գործիքից: Ընդ որում՝ գործակիցը կարող է սահմանվել դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող յուրաքանչյուր կազմակերպության կամ կազմակերպությունների խմբերի համար:

3. Դեպոնացված գումարը, արժեթղթերը, բանկային երաշխիքը հանդիսանում են երաշխավորող միջոց, որը կարող է օգտագործվել բացառապես Կենտրոնական բանկի կողմից դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպության պարտավորություններն այն անձանց նկատմամբ մարելու համար, որոնք դրամական միջոցներ են տրամադրել դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությանը, կամ որոնց օգտին դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությունը դրամական միջոցներ է ստացել՝ դրամական փոխանցումներ կատարելու նպատակով: Պարտավորությունների մարման կարգը, պայմանները, ժամկետները սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը:

4. Կենտրոնական բանկը կարող է թույլատրել դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպությանը տնօրինելու դեպոնացված գումարը կամ արժեթղթերը կամ բանկային երաշխիքը, եթե բացակայում են սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված չմարված պարտավորությունները:

5. Դեպոնացված գումարը կամ արժեթղթերը կամ բանկային երաշխիքը չեն կարող օգտագործվել դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպության այլ պարտավորությունների մարման համար, քան սահմանված են սույն հոդվածի 3-րդ մասով, իսկ դրամական (փողային) փոխանցումներ իրականացնող կազմակերպության՝ օրենքով սահմանված հիմքերով լուծարման (ինքնալուծարման) դեպքում չեն ընդգրկվում օրենքով սահմանված լուծարային միջոցների կազմում:

ՀՈԳՎԱԾ 24. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների նկատմամբ վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցման գծով վերահսկողության բացառիկ իրավունքը պատկանում է Կենտրոնական բանկին: Կենտրոնական բանկն այդ վերահսկողությունն իրականացնում է "Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով եւ իր իրավական ակտերով սահմանած կարգով:

2. Կենտրոնական բանկի ծառայողները վճարահաշվարկային կազմակերպություններում ստուգումներն ու վերստուգումները կատարում են "Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով եւ Կենտրոնական բանկի սահմանած կարգով, ժամկետներում, դեպքերում եւ հաճախականությամբ:

ՀՈԳՎԱԾ 25. ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԱՌԻԲԻՏԱՅԻՆ ՍՏՈՒԳՈՒՄԸ, ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԱՌԻԲԻՏԱՅԻՆ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄԸ

1. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները հաշվապահական հաշվառումը վարում են Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներին

համապատասխան: Վճարահաշվարկային կազմակերպություններն առանձին վարում են վճարահաշվարկային ծառայությունների հաշվառում, որի կարգը սահմանում է Կենտրոնական բանկի խորհուրդը՝ կառավարության լիազորած մարմնի հետ համաձայնեցված:

2. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած կարգով եւ ժամկետներում կազմում, հրապարակում եւ Կենտրոնական բանկ են ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված ֆինանսական հաշվետվությունները, ինչպես նաեւ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած այլ հաշվետվություններ:

3. Յուրաքանչյուր տարի վճարահաշվարկային կազմակերպության վճարահաշվարկային բնագավառում գործունեությունն ստուգվում է աուդիտորական գործունեություն իրականացնելու իրավունք ունեցող անկախ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որին ընտրում է վճարահաշվարկային կազմակերպությունը:

4. Անկախ աուդիտորական կազմակերպության եզրակացությունը վճարահաշվարկային կազմակերպությունը Կենտրոնական բանկ է ներկայացնում ֆինանսական տարվա ավարտից

հետո՝ վեցամսյա ժամկետում:

5. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները պարտավոր են ֆինանսական տարվա

ավարտից հետո՝ վեցամսյա ժամկետում, հրապարակել իրենց տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները եւ աուդիտային եզրակացությունը՝ առնվազն 2000 տպաքանակ ունեցող մամուլում:

6. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունները պարտավոր են պարբերաբար հրապարակել իրենց վճարահաշվարկային գործունեության վերաբերյալ տեղեկություններ՝ Կենտրոնական բանկի խորհրդի սահմանած կարգով եւ հաճախականությամբ:

ԳԼՈՒԽ 7.

ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱՅԼ ԱԿՏԵՐԻ ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ԳՐԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

ԿԻՐԱՌՎՈՂ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

ՀՈԳՎԱԾ 26. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԵՎ

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱՅԼ ԱԿՏԵՐԻ ԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԸ

Կենտրոնական բանկի կողմից վճարահաշվարկային կազմակերպությունների նկատմամբ

պատասխանատվության միջոցներ կարող են կիրառվել, եթե՝

ա) վճարահաշվարկային կազմակերպությունը վճարահաշվարկային ծառայություններ է մատուցել օրենքների եւ իրավական այլ ակտերի խախտումներով.

բ) խախտվել են վճարահաշվարկային կազմակերպությունների գործունեության կանոնակարգի դրույթները.

գ) խախտվել են հաշվապահական հաշվառման կանոնները, հաշվեկշռի, ֆինանսական հաշվետվությունների, այլ հաշվետվությունների ներկայացման եւ հրապարակման կարգն ու պայմանները, եւ (կամ) այդ փաստաթղթերում ներկայացվել են կեղծ տվյալներ.

դ) վճարահաշվարկային կազմակերպությունը չի կատարել սույն օրենքով սահմանված Կենտրոնական բանկի տված հանձնարարականը.

ե) խախտվել են վճարահաշվարկային կազմակերպության տնտեսական նորմատիվները.

զ) չի վճարվել տարեկան պետական տուրքը:

ՀՈՂՎԱԾ 27. ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏԱՄԲ ԿԻՐԱՌՎՈՂ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

1. Օրենքների եւ իրավական այլ ակտերի խախտումների համար Կենտրոնական բանկը վճարահաշվարկային կազմակերպության նկատմամբ կարող է կիրառել հետեւյալ պատասխանատվության միջոցներից մեկը՝

ա) նախազգուշացում եւ խախտումները վերացնելու հանձնարարական.

բ) տուգանք՝ վճարահաշվարկային կազմակերպության կամ դրա ղեկավարի նկատմամբ.

գ) վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարի որակավորման վկայականից զրկում.

դ) լիցենզիայի գործողության կասեցում.

ե) լիցենզիայի ուժը կորցրած ճանաչում:

2. Կենտրոնական բանկը նախազգուշացում եւ խախտումները վերացնելու հանձնարարական վճարահաշվարկային կազմակերպության նկատմամբ կարող է կիրառել,

եթե վճարահաշվարկային կազմակերպությունը՝

ա) վճարահաշվարկային ծառայություններ է մատուցել սույն օրենքի եւ դրա հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի խախտումներով.

բ) խախտել է հաշվապահական հաշվառման կանոնները, ֆինանսական եւ այլ հաշվետվությունների եւ (կամ) տեղեկատվության ներկայացման եւ (կամ) հրապարակման կարգն ու պայմանները.

գ) սույն մասի "բ" կետում նշված փաստաթղթերում կեղծ կամ անարժանահավատ տվյալներ է արտացոլել.

դ) խախտել է վճարահաշվարկային կազմակերպության համար սահմանված տնտեսական

նորմատիվները:

Նախազգուշացմամբ եւ խախտումները վերացնելու հանձնարարականով Կենտրոնական

բանկը կարող է սահմանել հանձնարարականի կատարման ժամկետ եւ որոշակի միջոցառումներ կատարելու պահանջ: Նախազգուշացմամբ տրված հանձնարարականը պարտադիր է նախազգուշացում ստացած անձի համար:

3. Կենտրոնական բանկը կարող է կիրառել տուգանք վճարահաշվարկային կազմակերպության նկատմամբ, եթե վերջինս՝

ա) խախտել է վճարահաշվարկային կազմակերպության տնտեսական նորմատիվները.

բ) չի կատարել կամ սահմանված ժամկետում չի կատարել Կենտրոնական բանկի կողմից նախազգուշացմամբ տրված հանձնարարականը:

4. Կենտրոնական բանկը վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարներին որակավորման վկայականից կարող է զրկել, եթե նրանք՝

ա) խախտել են սույն օրենքի եւ դրա հիման վրա իրավական այլ ակտերի կամ վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեության կանոնակարգի դրույթները.

բ) իրենց հաճախորդների շահերին հակասող անձնական շահերից բխող գործողություններ են իրականացրել.

գ) խոչընդոտել են Կենտրոնական բանկի կողմից վերահսկողության իրականացմանը.

դ) Կենտրոնական բանկի հանձնարարականները կատարելու համար չեն ձեռնարկել

անհրաժեշտ միջոցառումներ:

5. Կենտրոնական բանկը կասեցնում է վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեության լիցենզիան, եթե վճարահաշվարկային կազմակերպությունը դիմում է ներկայացնում Կենտրոնական բանկ կամ վճարահաշվարկային կազմակերպությունը տարեկան պետական տուրքը չի վճարում:

Լիցենզիայի գործողության կասեցման մասին վճարահաշվարկային կազմակերպության դիմումը կարող է մերժվել, եթե դա նախատեսված է օրենքով կամ լիցենզավորման կարգերով կամ, եթե լիցենզիայի գործողության կասեցման հետևանքով ուղղակի վնաս կհասցվի պետական եւ հասարակական անվտանգությանը, ֆինանսական համակարգին կամ հասարակական կարգին, հանրության շահերին, այլոց իրավունքներին եւ ազատություններին, պատվին եւ բարի համբավին:

6. Կենտրոնական բանկը վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիան ուժը կորցրած է ճանաչում, եթե վերջինս՝

ա) սույն օրենքի, դրա հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի կամ վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեության կանոնակարգի դրույթների այնպիսի խախտումներ է թույլ տվել, որոնց հետևանքով հաճախորդները կրել են կամ կարող են կրել ֆինանսական կամ այլ վնասներ.

բ) պարբերաբար չի կատարել Կենտրոնական բանկի հանձնարարականները.

գ) լիցենզիա ստանալիս Կենտրոնական բանկ է ներկայացրել կեղծ, խեղաթյուրված կամ անարժանահավատ տեղեկատվություն.

դ) օրենքով նախատեսված հիմքերով դադարել է վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեությունը.

ե) մեկ տարվա ընթացքում երկու եւ ավելի անգամ խոչընդոտել է Կենտրոնական բանկի կողմից վերահսկողության իրականացմանը:

Վճարահաշվարկային կազմակերպության լիցենզիան ուժը կորցրած է ճանաչվում Կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշմամբ: Այդ որոշումն ուժի մեջ է մտնում զանգվածային լրատվության միջոցներով հրապարակվելու պահից:

7. Վճարահաշվարկային կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ գլխավոր հաշվապահի նկատմամբ որպես լրացուցիչ պատասխանատվության միջոց կարող է

Կենտրոնական բանկի նախագահի անհատական որոշմամբ կիրառվել նաեւ տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի չափով: Յուրաքանչյուր խախտման

համար Կենտրոնական բանկը կարող է կիրառել սույն հոդվածի 1-ին մասի "ա" եւ "գ" կետերով սահմանված պատասխանատվության միջոցներից մեկը եւ սույն կետով սահմանված լրացուցիչ պատասխանատվության միջոցը: Տուգանքը զանձվում է Կենտրոնական բանկի հայցով դատարանի որոշմամբ, եթե վճարահաշվարկային կազմակերպության ղեկավարը համաձայն չէ տուգանքի նշանակման հետ:

8. Սույն հոդվածով նախատեսվող պատժամիջոցների կիրառումը վճարահաշվարկային կազմակերպությանը չի ազատում օրենքներով, իրավական այլ ակտերով կամ պայմանագրով նախատեսված պատասխանատվությունից:

9. Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների եւ դրանց ղեկավարների նկատմամբ սույն հոդվածով սահմանված պատասխանատվության միջոցները կիրառվում են "Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

10. Միեւնույն ֆինանսական տարվա ընթացքում սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված խախտումների առաջին դեպքի համար վճարահաշվարկային կազմակերպության

նկատմամբ կիրառվում է տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով, երկրորդ խախտման դեպքում՝ հարյուրապատիկի, երրորդ խախտման համար՝ երկուհարյուրապատիկի, իսկ չորրորդ եւ հետագա խախտումների համար՝ նվազագույն

աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:

11. Վճարահաշվարկային կազմակերպության լուծարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով եւ տվյալ կազմակերպական-իրավական տեսակի վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող օրենքներով եւ իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով:

Եթե վճարահաշվարկային կազմակերպությունը, վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելուց բացի, իրականացնում է սույն օրենքի 19-րդ հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված այլ գործունեություն, ապա այլ գործունեության դադարեցումը հիմք չէ վճարահաշվարկային կազմակերպության լուծարման համար:

ԳԼՈՒԽ 8.

ԵԶՐԱՓՈՒԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ՀՈԴՎԱԾ 28. ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ԳԵԿԱՎԱՐՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՎՃԱՐՆԵՐԸ

1. Սույն օրենքով սահմանված լիցենզիաների կամ դրանց կրկնօրինակների տրման, լիցենզիայի վերաձեռակերպման, լիցենզիաների գրանցամատյաններից այլ անձանց տեղեկությունների տրամադրման, որակավորման քննությանը մասնակցելու համար գանձվում է (վճարվում է) պետական տուրք՝ "Պետական տուրքի մասին" Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված չափով եւ կարգով:

2. Կենտրոնական բանկում մասնագիտական համապատասխանության եւ որակավորման քննություններ անցկացնելու, որակավորման վկայականներ տրամադրելու, կորցրած վկայականները վերականգնելու համար Կենտրոնական բանկը կարող է գանձել ծառայության վճար՝ իր սահմանած կարգով եւ չափով:

ՀՈԴՎԱԾ 29. ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔՆ ՈՒԺԻ ՄԵՋ ՄՏՆԵԼԸ

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից վեց ամիս հետո:

ՀՈԴՎԱԾ 30. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից՝

ա) վեցամսյա ժամկետում այն կազմակերպությունները, որոնք ստեղծել են վճարահաշվարկային համակարգեր, պարտավոր են դիմել եւ ստանալ Կենտրոնական բանկի

թույլտվությունը սույն օրենքով եւ սույն օրենքի հիման վրա ընդունված՝ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով.

բ) վեցամսյա ժամկետում այն կազմակերպությունները, որոնք մասնակցում են արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում, պարտավոր են դիմել եւ ստանալ

Կենտրոնական բանկի թույլտվությունը սույն օրենքով եւ սույն օրենքի հիման վրա ընդունված՝ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով.

գ) վեցամսյա ժամկետում այն կազմակերպությունները, որոնք մինչեւ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելն ստացել են վճարահաշվարկային ծառայություններ մատուցելու լիցենզիա, պարտավոր են իրենց գործունեությունը համապատասխանեցնել

սույն օրենքի եւ դրա հիման վրա ընդունված՝ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջներին: Մինչեւ սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը նշված կազմակերպություններին տրամադրված լիցենզիաները վերածեակերպվում են: Լիցենզիաների վերածեակերպման համար պետական տուրք չի գանձվում:

դ) այն կազմակերպությունները, որոնք մինչեւ սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահը որպես հիմնական գործունեություն իրականացրել են սույն օրենքով սահմանված՝ վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեություն, սակայն չեն ունեցել վճարահաշվարկային ծառայությունների մատուցման լիցենզիա, սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից վեցամսյա ժամկետում, սույն օրենքով սահմանված կարգով դիմում են Կենտրոնական բանկ՝ որպես վճարահաշվարկային կազմակերպություն լիցենզավորվելու համար: Կենտրոնական բանկը լիցենզավորում է նշված անձանց, եթե պահպանվել են սույն օրենքով սահմանված պահանջներն ու պայմանները:

ե) վեցամսյա ժամկետում սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված գործունեություն իրականացնող անձինք պարտավոր են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից եռամսյա ժամկետում տեղեկացնել Կենտրոնական բանկին՝ սույն օրենքով եւ Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Ընդ որում՝ Կենտրոնական բանկին չտեղեկացնելն առաջացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված պատասխանատվություն:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված պահանջները չկատարելու դեպքում սահմանված ժամկետի ավարտից հետո վճարահաշվարկային համակարգի գործունեությունը,

արտասահմանյան վճարահաշվարկային համակարգերում մասնակցությունը, վճարահաշվարկային կազմակերպության գործունեությունը համարվում են դադարած, եւ վճարահաշվարկային կազմակերպությունը ենթակա է լուծարման:

21 դեկտեմբերի 2004 թվականի
ՀՕ-150-Ն